

bėgėlių. Tarp jų Feliksas Borumas sutiko iš Vilkaviškio krašto Sodėnų kaimo kilusią Mariją Kučinskaitę. 1948 m. Marija buvo ištekėjusi už australo Bruce Camerono Gyvendama su juo santuokoje susilaukė dviejų vaikų – berniuko Ronaldo ir mergaitės Janetos. 1952 m. Marijos vyras žuvo avarijoje. Vėliau Marija ištekėjo už Felikso. Jie vaikų nesulaukė.

Feliksas dirbo valstybės tarnautoju Australijos surašymo ir statistikos biure, sulaukęs 59 metų amžiaus išėjo į pensiją. Didelę gyvenimo dalį jis savanoriavo Kanberos lietuvių bendruomenėje. Jis dirbo daugelyje šios bendruomenės komitetų, vienu metu ėjo Bendruomenių asociacijos prezidento ir Lietuvos pensininkų organizacijos „Pagoda“ prezidento pareigas. Abu savo įvaikius jis įtraukė į lietuvių kultūrinę veiklą ir šie tapo skautais, lankė tautinių šokių ratelį, lietuvių kalbos pamokas.

Feliksas buvo praktiškas žmogus, didžiavosi savo tėvo kalvio jam įdiegtais darbo įgūdžiais, jo suteiktas žinias naudojo statydamas Kanberos lietuvių klubą bei paminklą .

Feliksas grodavo akordeonu Kanberos lietuvių tautinių šokių kolektyve „Audėjėlė“. Šiame mieste jis buvo populiarus muzikantas, įvairiose grupėse grodavo akordeonu ir būgnais. Savo mėgėjišką muzikinę karjerą baigė grodamas akordeonu šokiuose ir vakarėliuose kartu su posūniu Ronaldu, kuris grojo gitara.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, jis kartu su žmona Marija, įsūniu Ronaldu 1992 m. rugpjūtyje atvyko į Lietuvą. Grįžimas namo jam buvo skaudus, nes abu tėvai ir brolis Adolfas jau buvo mirę. Nepaisant to, džiaugėsi pamatęs senus namus, sutikęs įbrolių Antaną Lubį bei seserį Eleną.

2008 m. gruodžio mėn. Feliksas Borumas susirgo, o 2009 m. balandžio 13 d. mirė Australijoje, žmonos Marijos ir įsūnio Ronaldo globoje.

Trys Felikso Borumo didieji anūkai Cyrus, Nate ir Valdas taip pat tapo muzikantais mėgėjais, Kanberoje subūrė trio, groja lietuvių liaudies muziką. Savo deduko (taip jie vadino Feliksą) ir jo, Kretingos kalvio sūnaus, atminimo garbei jie trio pavadino „Kalveliu“ ir savo YouTube kanalo atvarte patalpino Kretingos Borumų kalvės nuotrauką. Taip už tūkstančių kilometrų nuo Lietuvos pagerbiama ir prisimenama Borumų kalvė, kurios sienos Kretingoje nenumaldomai nyksta...

Publikacijoje panaudotų archyvinių nuotraukų autoriai nėra žinomi

DŽERVIE NĖ TEKLĖ (1932–2022)

Šiū metu bėrželė 25 d. mėrė pedaguogė, poetė, pruozininkė, lietovėškā ėr žemaitėškā rašiusi ėlgametė mūsa žornala bėndradarbė Džervienė Teklė. 1998 m. ėšlestuo žemaitėškās poezėjės rinktnėne „Sava muotinu kalbo“ ana rašė:

„Eso gėmusi 1932 metās Žemaitėjuo, Kartenas valsčiaus Asteikiu suoduo. Mama bova sioviejė, vuo tievalis dėrba pri gelžkelė. Kėik patoupė tievā nusėpėrka nadėdėli žemės sklėpieli Plungės rajuona Alksnieņu kaimė. Čė, Žemaitėjuo, prieš pati kara pabėngiau pėnkis pradiuos muokėklas skėrius. Kara metās ejau i Plungės gėmnazėjė. Be monės, šėimuo auga dar pėnkė vākā. Ka sūnā ėr doktėris galiptom muokėtėis, tievams reikiejė nogara ėr dėina, ėr nakti lėnktė. 1947 metās bova sojims tievielis. Nuteisė anon dėšimtėi metu lageriu. Ėš Vorkutas ons grīža 1953 metās. Ka ėr par dėdliiausius vargus, nepriteklius, bet muokslu nameitiau. Pabėngusi Plungės vėdorėnė muokėkla, metus

(Nukelta į 33 p.)

(Atkelta iš 27 p.)

laika dėrbau Plungės rajuona laikraštė redakcėjuo, vuo paskiau istuojau i Vėlniaus pedagogėni instituta. Tėn sosėpažėnau ėr so sava būsėmoujo vīro – dzūko ėš Puniuos. Ėr sosėkloustė gīvenėms tēp, ka puo muokslu bėngėma abodo parvažiavuov i Punė. Isėdarbėnau miestelė vėdurinie muokīkluo. Tėn dėrbau lig pat pėncėjės.

Eilieraštius rašau nu vaikīstės. Žemaitėškā eilioutė pradiejau aple 1992 metus. Sava kūrība daugiausė eso spausdėnusi Alitaus rajuona laikraštie, respublėkėniūs švietėma leidėniūs, „Žemaitiu žemie“.

Eso ontruojė žemaičiu poezėjės kuonkursa laurėtė (1996 m.). Tās patės metās pasėruodė ėr mona puoezėjės rinktėnė „Liepa už slenkščio“.

Lietoviu tautuos istuorijuo ėr namažā daliku, katrėi pradinga nasogrōžėnamā. Ėš skiautieliu dorstuom lietovėška mėtuoluogėjė. Prūsū kalbuos kelė žuodė balėkėn – nieks anuos naožrašė. Kad bėndrėnie lietoviu kalbuo naėštėrptom mūsā tarmės, reikietom anas ožrašītė ne tik muoksla veikalūs, bet ėr leidėniūs, prieinamūs ėr ikondamūs vėsėms. Kou margesnė ėr ivairesnė bus lietoviu tautuos kultūra, tou iduomesnė būsma vėsam pasauliou mas patis.

Žemaitėška poezėjė tam rėkalou galiptom nablougā pasėtarnautė. Kūrėnelė nalabā ėlgė – napakīries baskaitont. Žemaitėšks humuors kor kas ėtaigiesnis ėr grėčiau prajoukins nego parašīts bėndrėnė lietoviu kalbo. Vo jug ėr aple vėsā rimtus rėkalus žemaitis savo kalbo dar muok pasėrokoutė, muok ėr žemaitėškā eilierašti aple vėsā rimtus rėkalus sudieliuotė. Mūsā pruotievė tep pat ne tik bartėis ėr joukus kriestė liōb sava gimtuojujė tarmė, bet ėr aple rimtiausius ėr švėntiausius dalīkus liōb dėdėlė poikė žemaitėškā pasakītė. Ton pati matuom ėr iš senūju žemaitiu liaudės dainū.

Diel žemaitėškas poezėjės... Mėslėjo, ka narėktom krėvā veizietėis i tus, katrėi miegėn sava jausmus, patėrti i žemaitėškus puosmus sodieliuotė. Gal kam nuors dabar tas ėr atruodīs baprasmis laika gaišėnėms, mažuos menėnės verties darbs, bet... Jug tonkė pasėtaika, kad užsėjiemėms, katros dabar ataruoda baprasmis, laikou biegot pasėruoda batorīs

vertė ėr kou tuoliau, tou anuo vertie dėdie...

Žemaitiu tarmie tarp vėsūm kėtūm lietovėšku tarmiūm ėr tortingiausė sava priegaidiem. Tas žemaitėška rašta dara savuotėška ėr žmuogou, pripratosem pri bėndrėnės kalbuos, sunkė tas rašts ėš karta ėr iskaituoms. Teisingā žemaitėškā parskaitītė teksta mosiet gal tik tas, kam ta tarmie ėr gimtuojujė arba gerā žėnuoma.

Mėslėjo, ka so laiko reikietom kėik patuobolintė žemaitėška rašība – ivestė ženklus laužtiniems, tės-tiniems ėr dar kėtuokiuoms priegaidiems.

Kuokėi sunkomā beėškėltom spausdėnont žemaitėškus ar kėtūm tarmiūm leidėnius, aiško ėr tas, kad tik gimtuojujė tarmie tagal būtė ėssauguotė anuos sintaksės ėr žuodina ipatomā. Žemaitems nareikietom atsėžadietė savuosės tarmies. Nu tuo, kamė gėmės esi, napabiegsi, kad ėr ož jūru mariu nukeliautom. Vėskas tas atsėskleid ėr žmuoniū kūrību. Ton poikė matuom ėr skaitīdamė žīmiūm lietoviu rašituoju kūrėnius ar klausīdamė šnekantiūm muoksla ėr valdiuos vīru.

Vo šėn kninga i ronkas pajiemosem galiptomem patartė kap tuo dainuo: valė ėr priijimtė, valė nepriijimtė, valė ėr skaitītė, valė naskaitītė.“

2011 m. „Žemaičių žemė = Žemaitiu žemė“ redakcėjė leidont T. Džervienės žemaitėšku tekstu rinktėnė „Žali žuolėlė“ pri tuo, kou jau bova pasakiusi kninguo „Sava muotinu kalbo“, pridiejė:

„1999 m. bova išspausdinta mona ontruojī poezėjės rinktėnė – Nakvynė senuose namuose“, 1999 m. – novelė „Akmou so velnė piedo“, 2005 m. – dokumentėnė apibraiža „Komentaras giminės medžiui“, 2007 m. – apīsakas ėr apsakīmu kninga „Buvo ir tebėra“.

Daugiausė T. Džervienės žemaitėškas kūrības (eilieraštīu, nuovieliu, apsakīmu, vaizdieliu) ėr paskelbta 1993–2016 m. leistamė perėjuodėneme istuorėjės ėr kultūras žornalė „Žemaičių žemė = Žemaitiu žemė“. So anuo redakcėjė T. Džervienė bėndradarbiava ėr jau sunkė sėrgdama.

T. Džervienė palaiduota Puniuos kapėnies. Užjautam anuos gėmėnės ėr artėmūsīus. Ėlgamies ėr sauguom anuos atmėnėma sava šėrdies.

El. žornala „Žemaitiu žemė“ redakcėjė